GÜNEŞ & GÜNEŞ
HUKUK BÜROSU
SINCE 1999

Trafik Kazası Sonrası **Hukuki ve Cezai** Yol Haritası

ANA HUKUK REHBERİ

Kaza tespiti, sigorta, kusur itirazı, tazminat,
ceza soruşturması ve dava, idari başvuru yolları

gunesgunes.com
1999'dan bu yana

Trafik Kazası Sonrası Hukuki ve Cezai Yol Haritası

Kaza tespiti, hak ve yükümlülükler, kusur itirazı, sigorta, tazminat, savcılık soruşturması, ceza davası ve idari başvuru yolları

Trafik kazası geçiren bir kişi, yalnızca “Kim kusurlu?” sorusuna cevap aramaz. Önce hayat ve sağlık güvenliğini sağlamalı; olayın yalnız maddi hasarlı mı, yaralanmalı mı, yoksa ölümlü mü olduğunu belirlemeli; araç, sürücü, işleten ve sigorta ilişkilerini ayırmalıdır. Ardından **hangi merciye hangi belgeyle, ne kadar sürede ve hangi talep veya savunmayla başvuracağını** bilmelidir. Bir kazada sigorta, özel hukuk tazminatı, ceza soruşturması ve idari işlemler aynı anda gündeme gelebilir; biri diğerinin yerine geçmez.

Bu sayfanın görevi: Kazadan itibaren doğru hukuki yolu seçmenize yardımcı olmak ve her bir uzmanlık rehberine yönlendirmektir. Ayrıntılı zarar hesabı, ceza savunması veya sigorta tahkimi işlemleri ilgili bağımsız rehberlerde ele alınır. Böylece aynı açıklamalar gereksiz yere tekrarlanmaz. Her değerlendirmede kaza tarihi, poliçenin yürürlüğü, bildirim ve tebliğ tarihleri ile olayın somut delilleri belirleyicidir.

Trafik kazası geçirdim: Önce ne yapmalıyım?

Kısa cevap: Öncelik can güvenliği ve yardım yükümlülüğüdür. Yaralanma, ölüm veya acil sağlık ihtiyacında **112** aranmalı; gerektiğinde polis ya da jandarmaya haber verilmelidir. Araçların konumu, çarpışma noktası, yol şartları ve hasarlar yalnızca güvenli olduğu ölçüde görüntülenmeli; sağlık ve olay yeri kayıtları korunmalıdır. Daha sonra kazanın türüne göre tutanak, sigorta, savcılık ve tazminat başvuruları birbirinden ayrılmalıdır.

İlk dakikalar: Yardım, güvenlik ve olay yeri

• Güvenliğinizi ve başkalarının güvenliğini tehlikeye atmadan durun; araçları ve yolu daha büyük bir tehlikeye yol açmayacak biçimde emniyete alın. Yaralıyı yetkiniz dışında ve tıbbi gereklilik olmaksızın hareket ettirmeyin.

• Yaralanma ihtimali varsa “küçük kaza” varsayımına dayanmayın. Ambulans ve kolluk ihtiyacını değerlendirin. Olay yerinden ayrılma ve yardım etmeme, trafik hukuku yanında somut olayda farklı hukuki sonuçlar doğurabilir.

• Güvenliyse araç konumları, plakalar, yol ve kavşak işaretleri, trafik ışığı, fren izleri ve hasar noktalarının geniş açı/yakın plan görüntülerini alın. Kamera kayıtları kısa sürede silinebileceği için kaydın muhafazası yönünden gerekli başvuruları geciktirmeyin.

İlk gün: Kaza tespit tutanağı ve ilk dosya

Tarafların anlaşmalı kaza tespit tutanağı, yalnız maddi hasarlı ve ilgili koşulları taşıyan kazalar için kullanılır. Yaralanma veya ölüm varsa, taraflar anlaşamıyorsa yahut mevzuatın kolluk işlemi gerektirdiği başka bir hâl mevcutsa anlaşmalı tutanakla yetinilmemelidir. **Tutanak imzalamak, hukuken kesin kusur**

oranını kabul etmek veya bütün tazminat haklarından vazgeçmek anlamına gelmez; ancak yanlış anlatılan olgular sonradan ispat sorununa yol açabilir.

Tutanak, kolluk kaydı, sağlık raporu, araç ruhsatları, poliçeler, fotoğraf ve video, çekici ve otopark belgeleri, tanık bilgileri mümkün olduğunca ilk gün bir araya getirilmelidir. Onarım başlamadan önce aracın hasarlı hâli ayrıca belgelenmelidir.

Sonraki günler: Bildirim, rapor, başvuru ve süre takibi

Kaza tutanağı veya kusur oranı bildirildiğinde **bildirim tarihini** kaydedin. Sigorta şirketine zarar kalemlerini ve belgelerini içeren yazılı başvuru yapıp başvuru alındısını saklayın. Yaralanma varsa tedavi ve adli raporun geçici/kesin niteliğini ayırın. Savcılık soruşturması başlamışsa dosya numarası, ifade ve bilirkişi işlemlerini takip edin. Bu aşamadan itibaren hangi talep için hangi sürenin başladığını ayrı kaydetmek gerekir.

Ayrıntılı alt rehber: Trafik Kazasında İlk İşlemler, Sigorta Başvurusu ve Kusur İtirazı (ayrı yayın; canlı bağlantı yayınlandığında eklenecektir).

Kazanın türüne ve benim sıfatıma göre hangi yol izlenir?

Aşağıdaki tablo bir “kusur oranı tablosu” değildir. **Hangi şartın hangi hukuki süreci doğurduğunu** ve hangi başvuru yolunun önem kazandığını gösterir.

Hukuki durum	Şart • hukuki sonuç • başvuru yolu
Yalnız maddi hasarlı kaza	**Şart ve ayırt edici husus:** Bedensel zarar yok; uygun koşullarda taraflar kendi tutanaklarını düzenleyebilir. **Lehe ve aleyhe sonuç / istisna:** Sigorta ve malvarlığı zararları gündeme gelir. Yalnız araç hasarı, kendiliğinden taksirle yaralama/öldürme suçu oluşturmaz; diğer trafik ihlalleri ayrıca değerlendirilir. **İlk işlem, yetkili merci ve delil:** Tutanak veya kolluk kaydı; fotoğraf, poliçe, hasar dosyası; şartlara göre sigortacı ve SBM.
Yaralanmalı kaza	**Şart ve ayırt edici husus:** Kaza ile bedensel zarar arasındaki bağlantı ve sürücü davranışı araştırılır. **Lehe ve aleyhe sonuç / istisna:** TCK m.89, şikâyet/bilinçli taksir istisnaları, uzlaştırma ve ayrıca tazminat talepleri gündeme gelebilir. Mağdurun hakları ile şüphelinin savunması ayrıdır. **İlk işlem, yetkili merci ve delil:** 112, kolluk, sağlık kuruluşu; savcılık; epikriz, görüntüleme, adli rapor, kamera.
Ölümlü kaza	**Şart ve ayırt edici husus:** Ölüm nedeni, olayla nedensellik, kusur ve destek ilişkileri değerlendirilir. **Lehe ve aleyhe sonuç / istisna:** TCK m.85 yönünden şikâyetten bağımsız soruşturma; destekten yoksun kalma, cenaze gideri ve manevi tazminat ayrı şartlara bağlıdır. **İlk işlem, yetkili merci ve delil:** Savcılık, kolluk ve sağlık/adli tıp; sigorta ve diğer sorumlular; ölüm ve gelir belgeleri.

Hukuki durum	Şart • hukuki sonuç • başvuru yolu
Kusurlu sayılan sürücü	**Şart ve ayırt edici husus:** İlk tutanak ve bilirkişi raporu kesin hüküm değildir; fiil, ihlal ve nedensellik somutlaştırılır. **Lehe ve aleyhe sonuç / istisna:** Kusura itiraz, müdafi yardımı, lehe delil toplatma hakları bulunabilir; karşı tazminat ve sigortacı rücuu riski de vardır. **İlk işlem, yetkili merci ve delil:** İtirazın niteliğine göre sigortacı, savcılık/mahkeme; görüntüler, trafik işaretleri ve teknik raporlar.
Kusursuz veya kısmen kusurlu zarar gören	**Şart ve ayırt edici husus:** Zararın varlığı, miktarı, illiyet ve karşı tarafın sorumluluğu belirlenir. **Lehe ve aleyhe sonuç / istisna:** Tazminat mümkün olabilir; karşı tarafın kusur, teminat, illiyet, zarar miktarı veya müterafik kusur savunmaları sonucu etkiler. **İlk işlem, yetkili merci ve delil:** Sigortacıya yazılı başvuru; gerektiğinde tahkim/dava; eksper ve ödeme belgeleri.
Yolcu, yaya veya motosikletli	**Şart ve ayırt edici husus:** Sürücü olmayan kişinin durumu, güvenlik tedbirleri, varsa kendi davranışının zarara etkisi ayrıca değerlendirilir. **Lehe ve aleyhe sonuç / istisna:** Bedensel zarar ve tazminat hakları doğabilir; kask/kemer veya diğer güvenlik önlemlerinin etkisi otomatik değil, somut nedensellikle incelenir. **İlk işlem, yetkili merci ve delil:** Sağlık raporları, kaza ve kamera kaydı, sürücü/işleten ve ilgili poliçeler.
Yol kusuru ya da kamu hizmeti eksikliği	**Şart ve ayırt edici husus:** Yol bakım, aydınlatma, işaretleme, tasarım veya kamu aracı bakımından idare ve özel kişilerin rolleri ayrılır. **Lehe ve aleyhe sonuç / istisna:** Kamu idaresinin sorumluluğu gündeme gelebilir; her olayda idari yargı görevli değildir ve talebe göre farklı yargı yolu gerekebilir. **İlk işlem, yetkili merci ve delil:** İlgili idareye ve görevli yargı merciine usulüne uygun başvuru; olay yeri ve bakım kayıtları.
Yabancı plaka, yabancı sürücü veya yabancı poliçe	**Şart ve ayırt edici husus:** Plaka/tescil ülkesi, vatandaşlık, poliçeyi düzenleyen kurum ve kazanın gerçekleştiği ülke aynı ölçüt değildir. **Lehe ve aleyhe sonuç / istisna:** Yeşil Kart, Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu, Türk sigortacısı veya yabancı sigortacı devreye girebilir; tarafın kusurlu/kusursuz olması yönü değiştirir. **İlk işlem, yetkili merci ve delil:** Poliçe, Yeşil Kart, ruhsat, tutanak, ülke ve kaza tarihi; uygun kuruma yazılı hasar başvurusu.

Kusurlu, kusursuz, araç sahibi veya sigortalı olmam haklarımı nasıl değiştirir?

Kusur, trafik kuralına aykırılığın kazaya etkisiyle ilgilidir; **işleten sıfatı**, aracın işletilmesinden doğan hukuki sorumlulukla; **sigorta teminatı** ise hangi zararın hangi poliçeden karşılanacağıyla ilgilidir. Bunları aynı kavrammış gibi değerlendirmek hatalı sonuç doğurur.

Kişinin konumu	Şart • hukuki sonuç • başvuru yolu
Kazada zarar gören kişi	**Korunabilecek hak / savunma:** Gerçek zararını, kapsamı içinde sigortadan ve sorumlulardan talep; eksik ödemeye itiraz. **Yükümlülük veya risk:** Zararın ve talebin ispatı, kendi kusuru, başvuru ön şartı, süre ve ibra riski. **Sonuç ve izlenecek yol:** Yazılı sigorta başvurusu; uygun tahkim veya mahkeme; gerekiyorsa icra/tahsilat.

Kişinin konumu	Şart • hukuki sonuç • başvuru yolu
Hakkında kusur ileri sürülen sürücü	**Korunabilecek hak / savunma:** Teknik kusura itiraz, savunma, müdafi ve lehe delil; karşı tarafın kural ihlalini ileri sürme. **Yükümlülük veya risk:** İdari yaptırım, ceza soruşturması, tazminat ve sigorta rücuu ihtimali. **Sonuç ve izlenecek yol:** Kaza ve ceza dosyasının ayrı takibi, poliçe incelemesi, bilirkişi raporuna somut itiraz.
Araç maliki / işleten / teşebbüs sahibi	**Korunabilecek hak / savunma:** Gerçek işletenin kimliği, kusur, illiyet ve sorumluluk sınırlarının tartışılması. **Yükümlülük veya risk:** Malik ile işleten her zaman aynı kişi değildir; işletilme tehlikesinden sorumluluk doğabilir. **Sonuç ve izlenecek yol:** Ruhsat, kira/işletme ilişkisi, fiili hâkimiyet ve zorunlu/isteğe bağlı sigorta incelemesi.
Sigortalı veya poliçe ettiren	**Korunabilecek hak / savunma:** Teminatın kapsamına göre sigorta koruması ve sigortacının gerekçeli işlem yapmasını isteme. **Yükümlülük veya risk:** Prim, ihbar ve poliçe yükümlülükleri; teminat dışı hâller ve rücu riski. **Sonuç ve izlenecek yol:** Genel/özel şartların ve riziko tarihinin karşılaştırılması; ret/rücu gerekçesinin denetlenmesi.
Ölen kişinin yakınları	**Korunabilecek hak / savunma:** Gerçek destek ilişkisine göre destekten yoksun kalma, cenaze ve koşulları varsa manevi tazminat. **Yükümlülük veya risk:** Hak sahipliği, kusur, destek, gelir, ödeme ve süre tartışmaları. **Sonuç ve izlenecek yol:** Ölüm/adli rapor, nüfus, destek ve gelir belgeleriyle ayrı tazminat başvurusu.

Özellikle **alkollü veya ehliyetsiz araç kullanımında**, üçüncü kişinin zorunlu sigortaya yönelik haklarıyla sigortacının sigortalısına karşı ileri sürebileceği rücu talebi aynı mesele değildir. Sigorta şirketinin ödeme yapması sürücünün mali riskinin her durumda sona erdiğini göstermez; buna karşılık alkol veya ehliyet eksikliği tek başına her rücu talebinin koşulsuz kabulü anlamına da gelmez.

Sigorta, tazminat, ceza ve idari sorumluluk birbirini nasıl etkiler?

Sigorta ve özel hukuk sorumluluğu

Zorunlu mali sorumluluk sigortası, araç işleteninin üçüncü kişilere verdiği zararları kanuni ve poliçe teminatı çerçevesinde karşılar. **Kasko** öncelikle sigortalının kendi araç zararına; **ihtiyari mali mesuliyet** poliçesi kendi özel koşulları içinde ek sorumluluk teminatına ilişkin olabilir. Sigortasız veya tespit edilemeyen araçlarda **Güvence Hesabının** kapsamı her zarar türü için aynı değildir. Bu nedenle “sigorta her şeyi öder” veya “kusurlu sürücünün hiçbir hakkı yoktur” şeklindeki iki uç kabul de yanlıştır.

Tazminatta araç onarım bedeli, değer kaybı, makul onarım süresi için araç mahrumiyeti, ticari kazanç kaybı, geçici/sürekli iş göremezlik, bakıcı gideri, cenaze ve destek kaybı gibi kalemlerin **her biri ayrı hukuki dayanak, ispat ve teminat denetimi** gerektirir. Manevi tazminatın zorunlu trafik sigortası kapsamına girdiği varsayılmamalıdır.

Savcılık soruşturması ve ceza davası

Taksirle yaralama (TCK m.89) bakımından şikâyet kuralı ile bilinçli taksir istisnaları ayrılır. **Taksirle öldürme (TCK m.85)** şikâyete bağlı değildir. Şikâyetin süresinde yapılması, uzlaştırmanın kapsamı ve uzlaşma metninin tazminat üzerindeki etkisi bağımsız değerlendirilmelidir. Şüpheli bakımından ifade, müdafi, delil talebi ve koruma tedbirlerine itiraz; mağdur ve suçtan zarar gören bakımından şikâyet, delil isteme, katılma ve kanun yolu hakları ayrı usullere tabidir.

Ceza soruşturmasında alınan **trafik kusur raporu**, soruşturma veya yargılamada tartışılabilir bir teknik incelemedir. Mahkeme bütün delilleri birlikte değerlendirir. **Ceza hukuku bakımından bireysel kusur** ile özel hukukta tazminatın paylaşımı aynı matematiksel işlem değildir; TBK m.74 ve somut olayın maddi olguları birlikte gözetilmelidir.

İdari yaptırımlar ve kamu idaresinin sorumluluğu

Sürücü belgesinin geri alınması, trafik idari para cezası veya araç hakkında uygulanan diğer idari tedbirler, ceza mahkûmiyetinden ve tazminat borcundan ayrıdır. Her işlemin bildirimi, başvuru mercii ve süre kuralı kendi düzenlemesinden belirlenir. Yolun yapım, bakım, işaretleme ve trafik güvenliği bakımından kamu idaresine yöneltilecek taleplerde de **olayın niteliği, hizmet kusuru iddiası, başvuru şartları ve görevli yargı** ayrıca incelenmelidir.

Hangi itiraz veya başvuru için hangi süre işlemeye başlar?

Önemli: Aşağıdaki süreler birbirinin yerine geçmez. Tablodaki genel süreler, kaza ve işlem tarihine göre özel/geçiş hükümleri bakımından teyit edilmelidir.

İşlem	Şart • hukuki sonuç • başvuru yolu
SBM/KTT ilk kusur itirazı	**Süreyi başlatan olay ve şart:** Uygun maddi hasarlı KTT dosyasında sigortacıların mutabakatıyla belirlenen oranın bildirilmesi **Sonuç / temel fark:** 5 iş günü, bir defaya mahsus ve değerlendirmeyi etkileyebilecek ek bilgi/belgeyle; süre geçince bütün tazminat hakları otomatik düşmez. **Başvuru mercii ve korunacak belge:** İlgili sigorta şirketi; aynı şirketin her iki aracı sigortaladığı kazada SBM çevrim içi yol; bildirim kaydı.
Eksper raporuna itiraz	**Süreyi başlatan olay ve şart:** 2026 Sigorta Eksperleri Atama Yönetmeliği kapsamındaki ilgili raporun sisteme girişine ilişkin bildirim **Sonuç / temel fark:** Kural olarak 3 iş günü; EKSİST üzerinden itiraz eksperi, koşullarına göre hakem eksper. KTT kusur itirazından farklıdır. **Başvuru mercii ve korunacak belge:** Düzenlemenin uygulandığı eksper sistemi; rapor ve bildirim kayıtları.
Sigortacıya zarar başvurusu	**Süreyi başlatan olay ve şart:** Sorumluluk ve zarar kalemlerine ilişkin yazılı talep, gerekli belgelerin sunulması **Sonuç / temel fark:** KTK m.99'daki ödeme süresi 8 iş günü; uyuşmazlıkta tahkim/dava ön başvurusuna ait 15 günlük süre ayrı değerlendirilir. **Başvuru mercii ve korunacak belge:** İlgili sigorta şirketi; yazılı başvuru, teslim kanıtı, eksiklik yazısı ve yanıt.
Taksirle yaralamada şikâyet	**Süreyi başlatan olay ve şart:** Şikâyete bağlı hâlde fiilin ve failin öğrenilmesi **Sonuç / temel fark:** Kural olarak 6 ay; TCK m.89/5'teki bilinçli taksir istisnalarında şikâyet aranmayabilir. Kesin adli rapor beklemek süreyi kendiliğinden durdurmaz. **Başvuru mercii ve korunacak belge:** Kolluk veya Cumhuriyet başsavcılığı; ifade ve başvuru tutanağı.

İşlem	Şart • hukuki sonuç • başvuru yolu
Savcılık KYOK kararına itiraz	**Süreyi başlatan olay ve şart:** Kovuşturmaya yer olmadığı kararının usulüne uygun tebliği **Sonuç / temel fark:** Kural olarak 2 hafta; özel koşullar ve dosya sıfatı değerlendirilir. **Başvuru mercii ve korunacak belge:** Yetkili sulh ceza hâkimliği; karar ve tebliğ belgesi.
Ceza hükmüne istinaf	**Süreyi başlatan olay ve şart:** Gerekçeli hükmün usulüne uygun tebliği **Sonuç / temel fark:** Kural olarak 2 hafta; kararın kanun yoluna elverişliliği ve sıfat ayrıca incelenir. **Başvuru mercii ve korunacak belge:** Hükmü veren mahkeme; gerekçeli karar ve tebligat.
Trafik kazası tazminatında zamanaşımı	**Süreyi başlatan olay ve şart:** Zararı ve sorumluyu öğrenme; mutlak üst sınır kaza tarihinden **Sonuç / temel fark:** KTK m.109 uyarınca kural olarak 2 yıl / 10 yıl; fiil suç oluşturuyorsa daha uzun ceza zamanaşımı ve kesilme sebepleri incelenir. **Başvuru mercii ve korunacak belge:** Uygun mahkeme veya tahkim; zararın öğrenilmesi, kaza, başvuru ve ödeme tarihleri.
İdari yaptırım / idari sorumluluk	**Süreyi başlatan olay ve şart:** Her somut işlemin tebliği veya idarenin işlem/eylemi **Sonuç / temel fark:** Tek bir ortak süre yoktur. İdari para cezası, sürücü belgesi işlemi ve tam yargı talebi ayrıdır. **Başvuru mercii ve korunacak belge:** Karar/işlem türüne göre ilgili merci; işlem ve tebliğ belgesi.

Sürelerin birbirine karıştırılmasının sonucu: KTT'ye 5 iş günü içinde itiraz edilmesi sigorta tazminatına ilişkin zamanaşımını otomatik olarak korumaz; savcılığa şikâyet edilmesi sigortacıya yazılı tazminat başvurusu yerine geçmez; sigortadan ödeme almak da bütün bedensel ve manevi zarar taleplerinin sona erdiği anlamına gelmez.

Yabancı plakalı veya yabancı sigortalı araçla kaza yaptım: Kimden talepte bulunabilirim?

Bu konu üç ayrı ölçütle incelenir: **kazanın gerçekleştiği ülke**, **kusurlu olduğu ileri sürülen aracın plaka/tescil ve sigorta bilgileri** ve **hak sahibinin hukuki konumu**. Sürücünün Türk ya da yabancı vatandaşı olması tek başına sigortacıyı belirlemez.

Olayın türü	Şart • hukuki sonuç • başvuru yolu
Türkiye'de yabancı plakalı araç kusurlu	**Şart:** Kaza tarihinde Türkiye'de geçerli Yeşil Kart ya da uygun başka poliçe/teminat bulunuyor. **Hak ve olası sorumluluk sonucu:** Yabancı aracın üçüncü kişilere verdiği zarar için geçerli sigorta/büro mekanizması devreye girebilir; geçersiz teminat varsa alternatif sorumlular araştırılır. **Başvuru yolu / delil:** Uygun koşullarda Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu (TMTB); Yeşil Kartın geçerliliği, "TR" kutucuğu, tutanak, ruhsat, ehliyet.
Türkiye'de Türk plakalı araç kusurlu, yabancı araç zarar gören	**Şart:** Türk aracının sorumluluğu ve trafik poliçesi mevcut. **Hak ve olası sorumluluk sonucu:** Yabancı araç malikinin zarar talebi, sırf yabancı plaka nedeniyle ortadan kalkmaz; poliçe kapsamı ve zarar belgelenir. **Başvuru yolu / delil:** Türk aracın ilgili trafik sigortacısı; olay ve poliçe belgeleri, değer/onarım kayıtları.

Olayın türü	Şart • hukuki sonuç • başvuru yolu
Türkiye'de yabancı sürücü Türk plakalı araç kullanıyor	**Şart:** Vatandaşlık farklı ancak plaka ve poliçe Türkiye'ye ait. **Hak ve olası sorumluluk sonucu:** Kusur, işleten ve poliçe ilişkileri Türk araç bakımından belirlenir; yabancı vatandaşlık tek başına otomatik TMTB başvurusu doğurmaz. **Başvuru yolu / delil:** İlgili Türk sigortacısı veya hukuken sorumlu kişiler; sürücü/ruhsat/poliçe.
Türk plakalı araç yurt dışında kazaya karışıyor	**Şart:** Kaza ülkesi, uluslararası Yeşil Kart geçerliliği, yabancı sigortacı ve yerel hukuk ayrı belirlenir. **Hak ve olası sorumluluk sonucu:** Talep ve savunma, kazanın meydana geldiği ülkedeki sigorta/büro mekanizması ve uygulanabilir hukuk çerçevesinde değerlendirilir. **Başvuru yolu / delil:** Olay ülkesi yetkili makamları, ilgili sigortacı/ulusal büro; uluslararası kaza raporu, tercümeler.

TMTB'nin resmî hasar kanalı: Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu — Hasar İşlemleri ve kurumun yayımladığı **hasar@tmtb.org.tr** e-posta adresi. Adres, telefon ve başvuru formu yayından önce ilgili resmî kurumdan yeniden kontrol edilmelidir. Kuruma e-posta gönderilmiş olması, başka bir müracaatın süre veya belge koşullarının kendiliğinden yerine geldiği anlamına gelmez.

Ayrıntılı seri rehberi: Trafik Kazasında Yabancı Plakalı Araçlar ve Yabancıların Hakları (bağımsız rehber olarak hazırlanacaktır).

Trafik kazasıyla ilgili hangi uzmanlık rehberlerinden yararlanabilirim?

Trafik kazasının hukuki sonuçlarını değerlendirebilmeniz için bu ana yol haritası ve beş ayrı konu rehberi birlikte düzenlenmiştir. Her rehber; olayın tespiti, uygulanacak şartlar, hak ve yükümlülükler, yetkili merci, süre ve deliller, olası sonuçlar ve bunlara karşı izlenebilecek yolları açıklar.

Trafik Kazasında İlk İşlemler, Sigorta Başvurusu ve Kusur İtirazı

Başlangıç sorusu: Kaza yerinde ne yapacağım, tutanağa ve kusur değerlendirmesine nasıl itiraz edeceğim? Hukuki yol: 112 ve kolluk gerekliliği; sağlık ve olay yeri kayıtları; tutanak; sigortacıya yazılı başvuru; SBM/TRAMER kusur değerlendirmesi, eksper itirazı ve uygun koşullarda sigorta tahkimi. Birbirinden farklı ilk itiraz süreleri ve ilgili belgeler kendi başlıklarında açıklanır.

Trafik Kazasında Tazminat Hakları ve Hukuk Davaları

Başlangıç sorusu: Zararımın hangi kısmını kimden isteyebilirim; bana karşı yöneltilen talebe nasıl savunma yaparım? Hukuki yol: sürücü/işleten/sigortacı ayrımı, hasar ve değer kaybı, araç mahrumiyeti, bedensel zararlar, destekten yoksun kalma, hukuki savunmalar, görevli mahkeme, zamanaşımı, icra ve tahsilat. Tazminat hakkının hangi şartlarda doğduğu ve savunma ihtimalleri ayrı değerlendirilir.

Trafik Kazasında Ceza Soruşturması ve Ceza Davası

Başlangıç sorusu: Şikâyetçi, mağdur, şüpheli veya sanık olarak ilk ifade ve duruşmada ne yapmalıyım? Hukuki yol: savcılık soruşturması, kolluk ve deliller, adli rapor, kusur incelemesi, şikâyet ve bilinçli taksir istisnaları, uzlaştırma, kovuşturmaya yer olmadığı kararı, iddianame, kovuşturma, hüküm, istinaf ve temyiz. Mağdur ve sanığın farklı hakları ayrı değerlendirilir.

Trafik Kazasında Yabancı Plakalı Araçlar ve Yabancıların Hakları

Başlangıç sorusu: Yabancı plaka veya yabancı sigortacı söz konusuysa hangi ülkenin ve hangi kurumun düzeni uygulanır? Hukuki yol: Türkiye'de/yurt dışında kaza, yabancı aracın kusurlu veya kusursuz olması, yabancı sürücünün statüsü, Yeşil Kart, sınır sigortası, Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu, tercüme, sorumlular ve yurt dışı tahsilat ihtimalleri.

Trafik Kazasında İdari Yaptırımlar ve Kamu İdaresinin Sorumluluğu

Başlangıç sorusu: Trafik idari cezası, sürücü belgesi işlemi veya yolun bakım/işaretleme eksikliği nedeniyle nereye başvurmalıyım? Hukuki yol: yaptırımın türü, görevli itiraz mercii, süre ve tebligat, kamu aracının veya yol idaresinin sorumluluk koşulları, zorunlu idari başvuru, idari yargı ve karar sonrası işlemler. İdari işlem ile hizmet kusuru aynı dava yolu sayılmaz.

Bu ana yol haritası doğru hukuki başvuru yolunu belirlemenize yardımcı olur. Ayrıntılı hesaplamalar, deliller ve özel başvuru süreçleri ilgili uzmanlık rehberlerinde ele alınır.

Başvuru yapıldıktan sonra hangi sonuçlarla karşılaşabilirim?

Karar veya gelişme	Şart • hukuki sonuç • başvuru yolu
Kusur oranı değişmedi	**Hukuki sonucu:** Sigortacı veya komisyon değerlendirmesi aynı kaldı; kesin yargı hükmü değildir. **Hak sahibi açısından olası adım:** Gerekli şartlarda tahkim veya özel hukuk yolu; somut delil ve teknik inceleme. **Sorumlu tutulana tanınan savunma / istisna:** İtirazın kapsamı ve yeni delilin güvenilirliği; diğer başvuruların usulü.
Sigortacı eksik ödeme yaptı / reddetti	**Hukuki sonucu:** Sorumluluk, poliçe kapsamı veya zarar miktarı uyuşmazlığı doğar. **Hak sahibi açısından olası adım:** Yazılı cevap ve belgelerle uygun tahkim veya dava; gerçek zarar hesabı. **Sorumlu tutulana tanınan savunma / istisna:** Teminat dışılık, kusur, zamanaşımı, mükerrer ödeme ve zarar/illiyet itirazları.
Savcılık KYOK verdi	**Hukuki sonucu:** Kamu davası açılmadı; özel hukuk tazminatı otomatik sona ermez. **Hak sahibi açısından olası adım:** Hak ve süre şartları varsa sulh ceza hâkimliği nezdinde itiraz; ayrı tazminat takibi. **Sorumlu tutulana tanınan savunma / istisna:** Karar ve delillerin hukuki durumu, soruşturma şartları; yeni delil olanağı.
İddianame kabul edildi	**Hukuki sonucu:** Kovuşturma evresi başlar; mahkûmiyet anlamına gelmez. **Hak sahibi açısından olası adım:** Katılma ve delil talepleri; kusur ve adli rapor itirazı. **Sorumlu tutulana tanınan savunma / istisna:** Savunma, müdafi, bilirkişi ve delil talepleri, koruma tedbiri itirazları.
Tazminat veya ceza hükmü verildi	**Hukuki sonucu:** Talebe göre kabul/ret, beraat/mahkûmiyet veya başka bir sonuç doğar. **Hak sahibi açısından olası adım:** İlgili kanun yolu; alacak hükmünün şartlarına göre icra/tahsil. **Sorumlu tutulana tanınan savunma / istisna:** Kararın gerekçesine ve usulüne göre istinaf/temyiz veya diğer kanun yolları.

Karar veya gelişme	Şart • hukuki sonuç • başvuru yolu
İdari yaptırım veya yol kusuru uyuşmazlığı	**Hukuki sonucu:** İdari para cezası/ehliyet tedbiri veya idarenin tazminat sorumluluğu tartışılır. **Hak sahibi açısından olası adım:** İşlem ve tebliğ türüne göre doğru idari veya yargısal başvuru. **Sorumlu tutulana tanınan savunma / istisna:** İşlemin kanuni dayanağı, yetki, süre, teknik kusur ve nedensellik savunmaları.

İlk görüşme veya başvuru için hangi belgeleri hazırlamalıyım?

Kaza ve araç bilgileri: Kaza tarihi, saati ve yeri; bütün plaka ve araç ruhsatları; sürücü ve işleten bilgileri; kaza tespit tutanağı, kroki, varsa olay yeri keşfi veya kolluk evrakı.

Sigorta ve ödeme bilgileri: Zorunlu trafik sigortası, kasko, ihtiyari mali mesuliyet, yabancı poliçe/Yeşil Kart; hasar dosya numarası, eksper raporu, fatura, onarım ve ödeme dekontları; ret, eksik ödeme ve ibraname metinleri.

Sağlık ve gelir kayıtları: Acil servis, epikriz, adli rapor, görüntüleme ve tedavi belgeleri; istirahat ve iş göremezlik; gelir, bakım ve destek ilişkisine ilişkin belgeler; ölüm varsa ölüm/defin ve hak sahipliği bilgileri.

Yargısal ve idari işlem bilgileri: Soruşturma veya dava numarası; ifade, bilirkişi ve karar örnekleri; sigortacı/idare başvuru alındısı; tebligat tarihleri; uzlaşma teklifleri ve yapılmış ödemeler.

Bu belgelerin tamamının bulunması ilk görüşmenin ön koşulu değildir. **Özellikle süresi yaklaşan işlemi bildirmek için kesin raporu beklemeyin.** Hassas kimlik, sağlık ve banka belgelerini kamuya açık alanlara yüklemeyin.

Sık sorulan hukuki ve cezai sorular

Trafik kazasında tutanağı imzalamam kusuru kesin kabul ettiğim anlamına gelir mi?

Hayır. Tutanak, kazanın oluşuna ilişkin önemli bir belgedir; sigorta ve mahkeme değerlendirmesinde başka delillerle birlikte incelenebilir. Yanlış bilgi veya eksik imza ise sonraki süreci güçleştirebilir.

TRAMER'de yüzde 100 kusurlu çıktım; tazminat veya savunma hakkım kalır mı?

Kusur oranı değerlendirmesine uygun usulle itiraz ve varsa ceza dosyasında lehe delil ileri sürme hakları ayrı değerlendirilir. Ancak gerçek kusur, poliçe teminatı ve talep türü doğrulanmadan tazminat hakkı kesin olarak söylenemez.

SBM'nin 5 iş günlük süresini kaçırdım; mahkemeye artık gidemem mi?

Hayır. Bu süre, belirli maddi hasarlı KTT dosyasında ilk yeniden değerlendirme yoluyla ilgilidir. Tahkim veya özel hukuk yolunun şartları ve zamanaşımı ayrıca incelenir.

Sigorta şirketinden para aldım; manevi tazminat ve diğer zararlarım sona erer mi?

Kendiliğinden sona ermez. Ödemenin hangi zararı karşıladığı, düzenlenen ibra veya sulh metni, kusur, teminat ve varsa henüz belirlenmemiş zararlar ayrı değerlendirilir.

Araç değer kaybına itiraz ile kusur oranına itiraz aynı mı?

Hayır. Eksper raporuna 3 iş günlük itirazın hukuki dayanağı ve başvuru sistemi, KTT kusur değerlendirmesindeki 5 iş günlük ilk itirazdan ayrıdır.

Trafik kazasında hem sigorta başvurusu hem ceza soruşturması olabilir mi?

Evet. Yaralanma veya ölüm nedeniyle savcılık soruşturması yürürken sigorta ve tazminat başvuruları ayrı usullerle sürebilir. Birinin sonucunu beklemek diğer süreleri her zaman durdurmaz.

Kaza sonucu yaralandım; şikâyetçi olmazsam tazminat da isteyemem mi?

Şikâyet hakkı, ceza soruşturmasıyla; tazminat talebi ise ayrı sorumluluk ve zamanaşımı kurallarıyla ilgilidir. Şikâyet edilmemesi tazminatın her durumda imkânsız olduğu anlamına gelmez.

Savcılıktan takipsizlik kararı çıktı; karşı taraftan tazminat isteyebilir miyim?

Koşulları varsa evet. Ceza soruşturmasının sonucu, özel hukuk sorumluluğunu tek başına ortadan kaldırmaz. Delil durumu ve kesinleşmiş maddi olgular ayrıca incelenmelidir.

Ceza davasında beraat edersem sigorta rücuu veya tazminat davası otomatik sona erer mi?

Hayır. Kusurun hukuki nitelendirmesi, işletenin sorumluluğu, poliçe şartları ve zarar farklı ölçütlere tabidir. TBK m.74 ve ceza kararında kesinleşen maddi olguların etkisi somut olayda değerlendirilir.

Yabancı plakalı araç bana çarptı; e-posta ile nereye başvurabilirim?

Türkiye'de geçerli Yeşil Kart kapsamındaki yabancı araçların verdiği zararlar için uygun hâllerde Türkiye Motorlu Taşıt Bürosuna başvuru yapılabilir. Resmî hasar e-posta adresi **hasar@tmtb.org.tr** olup önce poliçe/Yeşil Kart, kaza tutanağı ve başvuru formu şartları kontrol edilir.

Yabancı araç zarar gören, Türk plakalı araç kusurluysa TMTB'ye mi başvurulur?

Kural olarak zarar veren Türk plakalı aracın ilgili trafik sigortacısı ve hukuki sorumlular değerlendirilir. Yabancı plaka, her olayı otomatik TMTB kapsamına taşımaz.

Çarpan araç sigortasız veya kaçtı; bütün zararı Güvence Hesabı karşılar mı?

Hayır. Güvence Hesabının başvuru nedenleri, hangi bedensel zararları ve özel hâlleri kapsadığı farklıdır. Araç onarımı veya değer kaybının bütün durumlarda Güvence Hesabından ödeneceği varsayılmamalıdır.

Trafik kazası iş kazası da sayılabilir mi?

Evet, işverenin görevlendirmesi sırasında veya mevzuatın iş kazası saydığı taşıma koşullarında olay hem iş kazası hem trafik kazası niteliği taşıyabilir. SGK bildirimi, işveren sorumluluğu ve trafik sigortası ilişkisi ayrı incelenir.

Karar lehime çıktı; ödeme yapılmazsa ne yapabilirim?

Kararın kesinleşme ve icra edilebilirlik koşulları, borçlu/sigortacı, ödeme ve faiz hesapları incelenerek uygun icra veya tahsilat yolu izlenebilir. Hükmün kazanılması paranın kendiliğinden ödendiği anlamına gelmez.

Resmî başvuru ve mevzuat kaynakları

Acil yardım: 112 Acil Çağrı Merkezi — https://www.112.gov.tr/

KTT kusur değerlendirmesi: Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi — KTT Sorgulama ve İtiraz

Sigorta tahkimi: Sigorta Tahkim Komisyonu — Sıkça Sorulan Sorular

Eksper raporuna itiraz: Adalet Bakanlığı UYAP — Sigorta Eksperleri Atama Yönetmeliği

Türk Ceza Kanunu: Adalet Bakanlığı UYAP — 5237 sayılı Kanun

Ceza Muhakemesi Kanunu: Adalet Bakanlığı UYAP — 5271 sayılı Kanun

Yabancı plakalı araçların Türkiye'de verdiği zarar: Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu — Hasar İşlemleri

Bu rehberde anlatılan süreler ve hukuki sonuçlar **22 Kasım 2026 itibarıyla** genel bilgi niteliğindedir. Kaza, poliçe, başvuru, yargılama veya tebliğ tarihi daha eski ya da yeni olduğunda, uygulanacak yürürlük ve geçiş hükümleri somut olarak yeniden incelenmelidir.

Hukuki değerlendirme için başvuru ve gizlilik

Güneş & Güneş Hukuk Bürosu, kazanın türüne göre ilk hukuki nitelendirme, sigorta başvurusu, tazminat, kusur ve ceza dosyaları ile ilgili süreçlerin değerlendirilmesi kapsamında hizmet sunmaktadır. **Başvuru yapılması tek başına vekâlet veya avukat–müvekkil ilişkisi kurmaz; herhangi bir hukuki sonuç garanti edilemez.**

Bilgi Merkezi · Açıklayıcı Hukuk Rehberleri · Görüşme Talebi

Güneş & Güneş Hukuk Bürosu · 1999'dan bu yana

GÜNEŞ & GÜNEŞ
HUKUK BÜROSU

1999'dan bu yana yanınızdayız.

Türkiye'nin 81 ilinde hukuki hizmet

Türkçe · İngilizce · Almanca · Rusça

İletişimde kalalım.

MOBİL / WHATSAPP

+90 531 883 33 88

Telefon: 0850 532 64 85

ANTALYA

Bahçelievler Mah. Konyaaltı Cad. Yalı Apt. No:66/8 Kat:4
Muratpaşa / Antalya

KEMER

Merkez Mah. Barış Manço Cad. No:3G/3, Kemer / Antalya

gunesgunes.com · info@gunesgunes.com